

Cuprins

TITLUL I. DREPT CIVIL	1
Capitolul I. Partea generală.....	3
Capitolul II. Despre persoane.....	27
Capitolul III. Drepturile reale principale.....	33
Capitolul IV. Teoria generală a obligațiilor.....	53
Capitolul V. Contractele speciale	74
Capitolul VI. Succesiunile (moștenirea)	97
Capitolul VII. Despre familie	113
Capitolul VIII. Teste recapitulative	126
Testul nr. 1	126
Testul nr. 2	132
Răspunsuri și explicații.....	139
TITLUL II. DREPT PROCESUAL CIVIL	279
Capitolul I. Principiile fundamentale ale procesului civil	281
Capitolul II. Acțiunea civilă.....	285
Capitolul III. Participanții la procesul civil	288
Capitolul IV. Competența instanțelor judecătorești	294
Capitolul V. Actele de procedură și termenele procedurale. Dispoziții generale de procedură	299
Capitolul VI. Judecata în primă instanță	308
Secțiunea 1. Sesizarea instanței de judecată	308
Secțiunea a 2-a. Judecata	314
Capitolul VII. Căile de atac	350
Capitolul VIII. Executarea silită	357
Capitolul IX. Procedurile speciale.....	362

Capitolul X. Teste recapitulative	374
Testul nr. 1	374
Testul nr. 2	379
Testul nr. 3	384
Testul nr. 4	389
Testul nr. 5	394
Răspunsuri și explicații.....	399

84. Dacă prin contractul încheiat la data de 1.04.2011, X a cumpărat de la Y un autoturism, predat la aceeași dată, cu scadență pentru obligația de plată a prețului la 1.11.2011, atunci:

- a) prescripția dreptului lui Y la acțiunea în plata prețului începe să curgă la data de 1.11.2011;
- b) dacă prin contract s-a prevăzut că prescripția acțiunii în plata prețului va fi supusă unui termen de 2 ani, X va putea invoca cu succes prescripția, dacă Y formulează acțiunea în plata prețului după data de 1.04.2013;
- c) dacă prin contract s-a prevăzut că prescripția acțiunii în plata prețului va fi supusă unui termen de 2 ani, X va putea invoca cu succes prescripția, dacă Y formulează acțiunea în plata prețului după data de 1.11.2013.

85. Termenele:

- a) de decădere se aseamănă cu termenele de prescripție extinctivă prin aceea că sunt, ca regulă, susceptibile de suspendare și de întrerupere;
- b) de prescripție extinctivă se suspendă cât timp creditorul, de ocupație inginer constructor, face parte din personalul civil aflat în slujba forțelor armate române, aflându-se împreună cu acestea în afara țării, într-o operațiune ONU de menținere a păcii;
- c) de prescripție extinctivă pot, ca regulă, să fie modificate prin convenție, spre deosebire de termenele de garanție, care marchează momentul obiectiv al începutului prescripției dreptului material la acțiunea în răspundere pentru vicii ascunse.

86. Este adevărată următoarea afirmație:

- a) dacă, la data de 1.06.2017, X, creditor, l-a pus în întârziere pe Y, codebitor solidar, formulând apoi, la data de 1.02.2018, și acțiunea împotriva tuturor codebitorilor, notificarea de punere în întârziere va fi considerată a fi întrerupt prescripția față de toți codebitorii;
- b) prescripția drepturilor având ca obiect plata dobânzilor ca accesorii nu poate fi considerată împlinită cât timp nu s-a împlinit prescripția dreptului principal de creanță;
- c) este imprescriptibilă acțiunea prin care tatăl prezumat solicită să se constate că i-a fost greșit aplicată prezumția de paternitate, copilul nefiind născut sau conceput în căsătoria mamei cu tatăl prezumat.

87. Este adevărată următoarea afirmație:

- a) ca și prescripția extinctivă însăși, renunțarea la prescripție poate fi invocată din oficiu de către instanță, dacă a operat în favoarea statului;
- b) spre deosebire de ipoteza dolului, începutul prescripției acțiunii în anularea actului juridic pentru eroare este supus și unui moment obiectiv;
- c) prescripția își reia cursul între soți dacă aceștia nu mai locuiesc împreună, întrucât unul dintre ei, fiind militar, a fost trimis într-o operațiune de menținere a păcii în Orientul Mijlociu.

527. Defunctul X lasă averea soției supraviețuitoare S, fiicei comune A și băieților B și C, primul fiind frate uterin cu A, al doilea fiind frate consangvin cu A, aceasta urmând a fi împărțită astfel:

- a) după atribuirea cotei soției, A, B și C vor împărți restul pe linii, având în vedere legătura de rudenie diferită;
- b) după atribuirea cotei soției, A, B și C vor împărți restul în mod egal;
- c) dacă A ar fi precedat, iar S s-ar fi stins din viață imediat după decesul lui X, C ar primi $\frac{3}{4}$ din averea lui X.

528. La moștenirea defunctului X vin soția acestuia, mama defunctului, doi copii și un legatar universal, astfel încât:

- a) mama defunctului primește $\frac{1}{4}$, cu titlu de rezervă;
- b) soția primește o rezervă de $\frac{1}{8}$;
- c) copiii primesc rezerva de $\frac{3}{8}$ împreună, iar legatarul restul de $\frac{1}{2}$.

529. Un testament nu poate cuprinde în mod valabil:

- a) dispoziții cu privire la funeraliile dispunătorului;
- b) dispoziții prin intermediul cărora testatorul recunoaște un copil;
- c) un legat prin care testatorul dispune cu privire la un bun despre care din eroare consideră că îi aparține.

530. În materia dreptului de a moșteni:

- a) nedemnitățile judiciare pot fi invocate de orice persoană interesată;
- b) pot fi invocate de creditori pe calea acțiunii oblice în termen de un an de la deschiderea moștenirii;
- c) nedemnitățile afectează dosar moștenitorii legali, nu și pe cei testamentari.

531. Frații cu legături de rudenie diferită, împart pe linie când vin la moștenirea:

- a) părintelui lor;
- b) unuia dintre ei;
- c) copilului unuia dintre ei.

532. Mama defunctului:

- a) va înlătura nepoții de frate precedat al defunctului, având în vedere gradul de rudenie preferabil;
- b) dacă vine la moștenire în concurs cu soțul supraviețuitor și cu un frate ai defunctului, alături de părinții naturali ai adoptatului cu efecte restrânse, va primi $\frac{1}{9}$;
- c) nu poate veni la moștenirea prin retransmitere, deoarece nu face parte din categoria de moștenitori relevantă.

533. În materia vacanței moștenirii:

- a) aceasta poate fi desființată, ca urmare a parcurgerii procedurii specifice petiției de ereditate de către moștenitori;
- b) bunurile culese de unitățile administrativ-teritoriale intră în domeniul public al acestora;
- c) aceasta nu poate fi evitată prin inserarea unei dispoziții testamentare care să înlătorească această regulă, fără însă a exista vreo transmitere a bunurilor moștenirii.

Capitolul VIII

Teste recapitulative

Testul nr. 1

- 1. Nulitatea absolută a unei căsătorii încheiate înainte de intrarea în vigoare a Codului civil:**
  - a) nu se determină în raport cu dispozițiile Codului civil, chiar dacă, ulterior intrării sale în vigoare, intervine un fapt care, potrivit aceluiași act normativ, acoperă nulitatea;
  - b) dacă este constatată prin hotărâre judecătorească rămasă definitivă după intrarea în vigoare a Codului civil, determină transformarea proprietății devălmașe asupra bunurilor dobândite prin acte încheiate de către ambii soți în proprietate comună pe cote-părți;
  - c) nu poate fi acoperită prin confirmare.

- 2. Clauza prin care s-a stipulat un pact comisoriu este supusă dispozițiilor Codului civil, chiar dacă data încheierii contractului este anterioară datei intrării sale în vigoare, atunci când:**
  - a) pactul comisoriu a fost stipulat după această dată;
  - b) procesul în care clauza a fost invocată de partea îndreptățită s-a declanșat înainte de 1 octombrie 2011;
  - c) una dintre părți a declarat rezoluțiunea unilaterală a contractului în care a fost stipulată clauza.

- 3. Anularea hotărârii judecătorești declarative de moarte:**
  - a) produce efecte retroactiv, cu începere de la data rămânerii definitive a hotărârii judecătorești declarative de moarte;
  - b) constituie temei pentru anularea certificatului de moștenitor emis în baza hotărârii anulate;
  - c) nu poate fi cerută pentru motivul că data morții nu putea fi aceea precizată în hotărârea declarativă de moarte.

- 4. Spre deosebire de minorul cu capacitate de exercițiu deplină:**
  - a) minorul care nu a împlinit 14 ani nu poate face liberalități a căror valoare să treacă de limita prevăzută de lege pentru darurile manuale;
  - b) minorul cu capacitate de exercițiu restrânsă, dacă se află sub tutelă, nu poate să-și ipotecheze un bun, cu excepția cazului în care are încuviințarea tutorelui;

alin. (3) din Decretul nr. 167/1958 cuprindea aceeași regulă, prescripția nu a început să curgă, în ipoteza grilei, înainte de intrarea în vigoare a noului Cod civil, fiind supusă acestuia din urmă (art. 201 din Legea nr. 71/2011).

Răspunsuri greșite: b) – pentru că vânzarea s-a încheiat înainte de intrarea în vigoare a noului Cod civil, clauza de modificare a termenului de prescripție fiind nulă absolut conform art. 1 alin. (3) din Decretul nr. 167/1958 (art. 202 din Legea nr. 71/2011). În plus, prescripția nu putea să curgă de la data încheierii contractului, ci ar fi curs de la data exigibilității obligației (1.11.2013);

c) – pentru că vânzarea s-a încheiat înainte de intrarea în vigoare a noului Cod civil, clauza de modificare a termenului de prescripție fiind nulă absolut, conform art. 1 alin. (3) din Decretul nr. 167/1958 (art. 202 din Legea nr. 71/2011).

85. b

Răspuns corect: b) – întrucât operațiunile de menținere a păcii sub egida organizațiilor internaționale la care România este parte sunt asimilabile stării de război sau de mobilizare care constituie ipoteza cazului de suspendare a prescripției prevăzut de art. 2.532 pct. 8 C.civ., caz care se aplică și persoanelor civile care se găsesc în forțele armate pentru rațiuni de serviciu impuse de necesitățile războiului.

Răspunsuri greșite: a) – pentru că, de regulă, termenele de decădere nu sunt susceptibile de suspendare sau de întrerupere [art. 2.548 alin. (1) C.civ.];

c) – pentru că și termenele de garanție pot, ca regulă, să fie stabilite prin convenția părților [art. 2.531 alin. (5) C.civ.].

86. c

Răspuns corect: c) – ipoteza descrisă fiind aceea a acțiunii în contestarea filiației față de tatăl din căsătorie, distinctă de acțiunea în tăgada paternității și imprescriptibilă conform art. 434 C.civ. (prin acțiunea în tăgada paternității, reclamantul tinde la răsturnarea unei prezumții de paternitate care a fost legal aplicată, chiar dacă nu corespunde realității, în sensul că, într-adevăr, copilul a fost născut sau conceput în căsătorie – împrejurare suficientă pentru aplicarea prezumției de paternitate –, dar, în fapt, soțul mamei nu este tatăl biologic al copilului; dimpotrivă, prin acțiunea în contestarea filiației față de tatăl din căsătorie, reclamantul tinde la constatarea faptului că prezumția de paternitate a fost aplicată nelegal, întrucât ipoteza prezumției nu era îndeplinită, cel prezumat tată nefiind soțul mamei nici la data nașterii copilului și nici pe durata timpului legal al concepției).

Răspunsuri greșite: a) – pentru că, deși incidența unui caz de întrerupere a prescripției împotriva unui debitor solidar produce efecte și în privința celorlalți debitori solidari [art. 1.449 alin. (1) C.civ.], punerea în întârziere întrerupe prescripția doar sub condiția formulării acțiunii în termen de 6 luni de la data punerii în întârziere (art. 2.540 C.civ.), condiție nerealizată în ipoteza variantei de răspuns a);

b) – pentru că aplicația principiului potrivit căruia accesoriul urmează regimul principalului, în această materie, este limitată la regula că prescripția dreptului principal atrage prescripția accesoriilor [art. 2.503 alin. (1) C.civ.]. Legea nu prevede și o aplicație inversă, *i.e.* că prescripția accesoriilor nu ar putea opera cât timp nu s-a prescis încă dreptul principal. Dimpotrivă, drepturile accesorii sunt supuse și prescripției proprii, care poate opera chiar și înainte de prescripția dreptului principal (*e.g.*, dacă este incidentă o cauză de întrerupere a prescripției doar pentru dreptul principal, de pildă, pentru că debitorul recunoaște obligația de restituire a capitalului, dar neagă orice obligație de a plăti accesorii, pretinzând că împrumutul era cu titlu gratuit).

87. b

Răspuns corect: b) – întrucât art. 2.529 alin. (1) lit. c) C.civ. prevede atât un moment subiectiv, cât și un moment obiectiv pentru începutul prescripției acțiunii în anulare pentru eroare, în timp ce, în cazul dolului, este prevăzut doar momentul subiectiv al descoperirii dolului [art. 2.529 alin. (1) lit. b) C.civ., situația fiind similară pentru violență – lit. a)].

523. a, b

Răspunsuri corecte: a) – dispozițiile art. 1.102 alin. (1) C.civ. reglementează opțiunea multiplă pentru moștenitorul cu vocație multiplă;

b) – dispozițiile art. 1.105 alin. (2) C.civ. reglementează ipoteza retransmiterii dreptului de opțiune succesorală.

Răspuns greșit: c) – termenul este de 3 luni, potrivit dispozițiilor art. 1.122 alin. (1) C.civ.

524. a, c

Răspunsuri corecte: a) – spre deosebire de renunțarea unde legiuitorul permite revocarea, acceptarea moștenirii este un act unilateral esențialmente irevocabil;

c) – acceptarea se realizează necondiționat, renunțarea la moștenire în favoarea altui moștenitor presupune o acceptare tacită, necondiționată, urmată de o donație către persoana determinată – art. 1.110 alin. (1) lit. c) C.civ.

Răspuns greșit: b) – art. 1.123 C.civ. reglementează ipoteza revocării renunțării la moștenire.

525. a, b

Răspunsuri corecte: a) – bunicul patern este clasa a 3-a, iar copilul fratelui tatălui defunctului este clasa a 4-a, primul înlăturându-l pe cel de-al doilea în temeiul dispozițiilor art. 964 alin. (1) și (2) C.civ.;

b) – bunicul patern este clasa a 3-a, iar copilul fratelui defunctului este clasa a 2-a, primul fiind înlăturat de cel de-al doilea potrivit dispozițiilor art. 964 alin. (1) și (2) C.civ.

Răspuns greșit: c) – împărțirea pe linii operează doar în clasa a 2-a – art. 983 alin. (3) C.civ., clasa determinându-se prin raportare la defunct, față de care bunicii defunctului sunt în clasa a 3-a de moștenitori.

526. b

Răspuns corect: b) – având în vedere dispozițiile art. 1.039 alin. (2) C.civ.

Răspunsuri greșite: a) – prezența semnăturii soției nu îl transformă într-un testament reciproc, în sensul dispozițiilor art. 1.036 C.civ., semnătura acesteia fiind lipsită de relevanță;

c) – consemnarea pe aceeași coală de hârtie a celor două testamente nu conduce la interpretarea acestora ca realizând cerințele unui testament reciproc.

527. c

Răspuns corect: c) – A, fiind lipsită de capacitate, nu ar moșteni, iar averea lui X se va împărți între S și C, acesta din urmă primind $\frac{3}{4}$ în calitate de descendent, iar S – $\frac{1}{4}$ în calitate de soț supraviețuitor, cotă pe care o va retransmite lui B.

Răspunsuri greșite: a) – împărțirea pe linii operează doar în clasa a 2-a de moștenitori – art. 983 alin. (3) C.civ.;

b) – deoarece B nu are vocație succesorală, nefiind rudă cu X, nu va putea veni la moștenire.

528. b, c

Răspunsuri corecte: b) – soția în concurs cu clasa cea mai apropiată, clasa 1, primește o cotă de $\frac{1}{4}$, rezerva fiind de $\frac{1}{8}$;

c) – copiii primesc rezerva care reprezintă jumătate din cota legală, restul, cotitatea disponibilă, urmând a fi atribuit legatarului, important de observat fiind că mama, deși este moștenitor rezervatar, nu primește nimic, deoarece rezerva a fost consumată de clasa 1.

Răspuns greșit: a) – mama este înlăturată de la moștenire, deoarece rezerva a fost consumată de clasa 1.

529. c

Răspuns corect: c) – un astfel de legat, în ipoteza în care defunctul era în eroare cu privire la apartenența bunului, este lovit de nulitate relativă [art. 1.064 alin. (2) C.civ.].

Răspunsuri greșite: a) – deoarece testamentul poate cuprinde astfel de dispoziții, conform art. 1.035 teza finală C.civ., iar grila privește o ipoteză negativă;

b) – deoarece testamentul poate cuprinde astfel de dispoziții – art. 1.035 teza finală C.civ.

Testul nr. 1**1. a, c**

Răspunsuri corecte: a) – deoarece, potrivit art. 4 din Legea nr. 71/2011, actele juridice nule, anulabile sau afectate de alte cauze de ineficacitate, prevăzute de Codul civil din 1864, precum și de alte acte normative, rămân supuse dispozițiilor legii vechi, neputând fi considerate valabile ori, după caz, eficace potrivit Codului civil. Dacă, după intrarea în vigoare a Codului civil, intervine un fapt care, potrivit dispozițiilor acestuia, acoperă o nulitate determinată în raport cu legea în vigoare la data încheierii căsătoriei, căsătoria nu mai poate fi constatată nulă sau nu mai poate fi anulată după intrarea în vigoare a Codului civil, în acest sens fiind dispozițiile art. 25 alin. (2) din Legea nr. 71/2011. Această soluție nu infirmă însă cu nimic teza potrivit căreia nulitatea căsătoriei încheiate anterior Codului civil nu va putea fi constatată în raport cu acest act normativ;

c) – deoarece, potrivit art. 1.261 alin. (2) C.civ., nulitatea poate fi acoperită prin confirmare sau prin alte moduri prevăzute de lege, or, dispozițiile art. 294, 295 și 303 C.civ., de aplicație specială în materia nulității căsătoriei, prevăd alte modalități de acoperire a nulității decât confirmarea, ca manifestare de voință, tacită sau expresă, ce provine de la partea îndreptățită să invoce nulitatea și care, ca principiu, este aplicabilă nulității relative (art. 1.262 C.civ.).

Răspuns greșit: b) – deoarece, inclusiv în raport cu dispozițiile Codului civil [a se vedea art. 1.254 alin. (1) C.civ.], nulitatea produce efecte și pentru trecut, astfel încât, dacă nu este acoperită potrivit unor dispoziții legale speciale, nulitatea căsătoriei împiedică, nu de la data constatării ei judiciare, ci chiar de la momentul încheierii căsătoriei, crearea unei proprietăți devălmașe.

2. b

Răspuns corect: b) – deoarece, dacă, prin ipoteza variantei, clauza a fost invocată într-un proces început înainte de data intrării în vigoare a Codului civil, înseamnă că data stipulării pactului comisoriu este, la rândul ei, anterioară Codului civil. În consecință, este aplicabil art. 102 alin. (1) din Legea nr. 71/2011, conform căruia contractul este supus dispozițiilor legii în vigoare la data când a fost încheiat în tot ceea ce privește încheierea, interpretarea, efectele, executarea și încetarea sa. Or, rezoluțiunea contractului, inclusiv în cazul în care operează prin activarea unui pact comisoriu, este un incident ivit în legătură cu executarea sa, supus, prin urmare, legii în vigoare nu la data apariției incidentului, ci legii în vigoare la data stipulării pactului, dată care poate coincide cu data încheierii contractului sau chiar ulterioară acestei date.

Răspunsuri greșite: a) – deoarece, așa cum am menționat în finalul explicației aferente răspunsului corect de la varianta b), legea aplicabilă incidentelor ivite în legătură cu executarea contractului este legea de la data încheierii contractului. Împrejurarea că părțile aduc contractului diferite modificări, precum aceea a inserării unor pacte comisorii inexistente în corpul inițial al contractului, nu schimbă legea aplicabilă deja determinată de momentul încheierii contractului, astfel încât mecanismul rezoluțiunii prin activarea de pacte comisorii va urma aceeași lege, chiar dacă stipularea pactelor s-ar face la o epocă ulterioară intrării în vigoare a Codului civil;

c) – deoarece împrejurarea că una dintre părți ar recurge la o declarație de rezoluțiune, în accepțiunea art. 1.552 C.civ., nu ar face aplicabil Codul civil dacă momentul încheierii contractului care conține pactul comisoriu ar fi plasat anterior intrării în vigoare a acestui act normativ, dispozițiile art. 102 alin. (1) din Legea nr. 71/2011 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 287/2009 privind Codul civil rămânând aplicabile.

3. b, c

Răspunsuri corecte: b) – deoarece efectul retroactiv al hotărârii judecătorești de anulare a hotărârii judecătorești declarative de moarte impune înlăturarea tuturor eventualelor consecințe juridice produse de această din urmă hotărâre. Prin urmare, dacă în temeiul hotărârii declarative de moarte s-a eliberat un certificat de moștenitor, anularea acestei hotărâri permite anularea certificatului ca act subsecvent actului desființat [art. 1.254 alin. (2) C.civ.];

- b) refuzul expertului de a răspunde obiecțiilor la expertiză încuviințate de instanță, chiar dacă un asemenea refuz ar fi motivat de expert în sensul că, în opinia sa, raportul de expertiză a răspuns pe deplin la obiectivele trasate;
- c) lipsa avocatului părții la termenul stabilit pentru punerea de concluzii.

132. Instanța de judecată nu poate dispune obligarea la plata de despăgubiri a părții care:

- a) cu intenție, a pricinuit amânarea executării silite printr-o faptă care, potrivit legii, atrage incidența amenzii judiciare;
- b) a invocat excepția de necompetență teritorială a instanței, excepție întemeiată pe faptul că acțiunea în revendicare imobiliară fusese depusă de reclamant la o altă judecătorie decât aceea în circumscripția căreia se afla imobilul revendicat, chiar dacă motivul pentru care reclamantul nu învestise judecătoria teritorial competentă era acela că funcționa ca judecător la judecătoria menționată;
- c) se opune accesului, în imobilul cu privire la care s-a încuviințat o expertiză evaluatoare, a expertului desemnat de instanță în acest scop, deoarece expertul are posibilitatea de a proceda la o evaluare ipotetică, și anume pe baza cunoașterii locației imobilului și, din înscrisurile depuse la dosar, a structurii și caracteristicilor sale, cu titlu de sancțiune eficientă și suficientă la adresa părții care obstrucționează efectuarea expertizei.

133. În cazul în care, prin sentință, instanța a respins cererea ca neîntemeiată și, totodată, a dispus obligarea reclamantului la plata unei amenzi civile pentru introducerea, cu rea-credință, a cererii:

- a) cererea de apel formulată de reclamant împotriva sentinței va fi respinsă ca inadmisibilă dacă acesta nu a formulat, în prealabil, cerere de reexaminare în ceea ce privește amenda civilă stabilită prin aceeași sentință;
- b) instanța de apel, dacă admite apelul, va înlătura măsura amenzii civile, chiar dacă apelantul nu a formulat o critică distinctă în privința acestei măsuri;
- c) cererea de apel formulată de reclamant va fi declinată de instanța de apel în favoarea instanței competente să soluționeze cererea de reexaminare a măsurii amenzii civile.

134. Dacă la primul termen de judecată cu părțile legal citate, acestea solicită amânarea cauzei pentru a se ajunge la o tranzacție, instanța:

- a) va proroga, până la următorul termen de judecată, discutarea excepției insuficienței timbrării a acțiunii, excepție invocată prin întâmpinare;
- b) va admite cererea de amânare, chiar dacă a fost investită cu o acțiune în constatarea nulității absolute;
- c) nu va putea soluționa cererea de amânare cu prioritate față de excepția de necompetență teritorială, chiar dacă necompetența este de ordine privată.

135. Curatorul special desemnat de instanță pentru a asigura reprezentarea unui pârât a cărui citare nu putea fi legal făcută:

- a) poate recunoaște pretențiile reclamantului;

196. Nu poate fi considerat că are termen în cunoștință pârâtul care, pentru termenul anterior, a fost citat:

- a) prin înmânarea citației acestuia, sub semnătură, în alt loc decât domiciliul său indicat în întâmpinare;
- b) prin înmânarea citației, sub semnătură, persoanei majore găsite la domiciliul său;
- c) prin depunerea citației în cutia poștală după semnarea personală de către pârât a procesului-verbal prin care a confirmat refuzul de primire a citației.

197. Părțile nu au termen în cunoștință și trebuie citate în ipoteza în care instanța:

- a) repune cauza pe rol pentru suplimentarea probatorului;
- b) a rămas în pronunțare pe cererea de probatorii, dar a stabilit, în prezența tuturor părților, următorul termen de judecată;
- c) constatând că toate părțile sunt prezente, a amânat cauza, la cererea acestora, pe motivul vicerii procedurii de citare a acestora.

198. Preschimbarea termenului:

- a) impune citarea pentru noul termen și a părții care a avut în cunoștință termenul schimbat;
- b) nu poate privi data pentru care a fost amânată pronunțarea hotărârii;
- c) se poate dispune doar de către unul dintre membrii completului colegial.

199. Măsura preschimbării termenului de judecată:

- a) impune întocmirea unei minute;
- b) poate fi dispusă, din oficiu, de președintele instanței;
- c) nu impune existența unor motive temeinice în ipoteza preschimbării din oficiu.

200. Notele de ședință ale grefierului:

- a) trebuie luate de acesta doar dacă nu este asigurată înregistrarea audio a ședinței de judecată;
- b) pot fi înmânate în copie părților doar dacă acestea le contestă;
- c) pot fi contestate până la termenul următor de către partea care a fost prezentă la termenul la care au fost consemnate de grefier.

201. Copia electronică a înregistrării ședinței de judecată:

- a) nu va fi eliberată părților, dacă procesul se judecă în camera de consiliu sau fără prezența publicului;
- b) va fi comunicată, din oficiu, procurorului care a fost prezent la ședința de judecată ce face obiectul înregistrării;
- c) poate fi valorificată de instanța de control judiciar în soluționarea căii de atac.

202. Încheierea de ședință:

- a) se semnează de procuror când participă la judecată;
- b) nu poate fi redactată înainte de împlinirea termenului de 3 zile de la data ședinței de judecată, afară de cazul în care părțile nu au contestat notele grefierului;
- c) nu se întocmește dacă instanța a pronunțat soluția de anulare a cererii de chemare în judecată în ziua dezbaterilor.

c) – deoarece varianta nu realizează o descriere suficientă a faptei pentru a se putea stabili incidența, în toate cazurile care ar corespunde variantei astfel formulate, a dispoziției art. 187 alin. (1) pct. 2 lit. c) C.proc.civ. Într-adevăr, lipsa avocatului părții la termenul stabilit pentru punerea de concluzii nu constituie o împrejurare care, prin ea însăși, să provoace amânarea cauzei. De altfel, nedistingând în funcție de motivele acestei absențe, după cum ar fi sau nu temeinic justificate, varianta, prin formularea ei, face abstracție de condiția, de generală aplicare, impusă de art. 187 alin. (2) C.proc.civ. pentru aplicarea amenzii judiciare în toate ipotezele prevăzute la art. 187 alin. (1) pct. 2 C.proc.civ., deci inclusiv în ipoteza lipsei avocatului, și anume condiția inexistenței unor motive temeinice care să fi cauzat neîndeplinirea îndatoririlor procesuale. În cazul particular, această exigență se traduce prin verificarea unor eventuale împrejurări, neimputabile avocatului, de natură să-l fi pus în imposibilitate de prezentare la termenul stabilit pentru punerea de concluzii.

132. a, b

Răspunsuri corecte: a) – deoarece competența de soluționare a unei asemenea cereri, dacă temeiul îl reprezintă o abatere săvârșită în legătură cu executarea silită, revine președintelui instanței de executare, conform art. 189 C.proc.civ.;

b) – deoarece, singură, invocarea unei excepții de necompetență teritorială nu poate atrage despăgubiri în sarcina părții care invocă excepția. Ori excepția este întemeiată și atunci o eventuală tergiversare a soluționării cauzei ca efect al declinării de competență nu poate fi imputabilă decât părții care a investit instanța necompetentă, ori excepția este neîntemeiată, caz în care instanța dispune de toate datele pentru a o respinge și a reține cauza spre judecare în fond. Varianta nu adaugă niciun fel de date sau circumstanțe de natură să indice un exercițiu abuziv al drepturilor procedurale cu ocazia invocării excepției de necompetență, de natură să conducă la răspunderea civilă a autorului excepției și, pe acest temei, la plata de despăgubiri către partea adversă, prejudiciată pe această cale.

Răspuns greșit: c) – deoarece, potrivit art. 189 C.proc.civ., instanța de judecată are posibilitatea de a obliga la plata de despăgubiri partea care se face vinovată, cu intenție sau din culpă, pentru una dintre abaterile prevăzute la art. 187 și 188 C.proc.civ., abateri între care se înscrie și împiedicarea exercitării de către expert a atribuțiilor ce-i revin în legătură cu procesul. Posibilitatea de a proceda la o evaluare în condițiile lipsei de acces, imputabilă uneia dintre părți, este recunoscută exclusiv în cazul evaluării imobilului urmărit în vederea vânzării silit la licitație publică [art. 836 alin. (8) C.proc.civ.] și nu poate fi extinsă la faza judecătii. Prin urmare, obstrucționarea accesului expertului la bunul pe care este însărcinat de instanță să-l evalueze poate justifica, printre altele, obligarea părții în culpă la plata de despăgubiri față de partea adversă, prejudiciată prin întârzierea în soluționarea lucrării.

133. b

Răspuns corect: b) – deoarece art. 477 alin. (1) C.proc.civ. obligă instanța de apel să rejudece cauza inclusiv în raport cu soluțiile care sunt dependente de partea din hotărârea atacată. În consecință, evaluarea ca fiind întemeiată a căii de atac a apelului exercitată de reclamant împotriva sentinței în privința modului în care a fost soluționată cauza atrage, în temeiul dispoziției legale arătate, și înlăturarea amenzii civile aplicate de prima instanță pentru introducerea de către reclamant, cu rea-credință, a cererii respinse prin sentința apelată, chiar dacă soluția obligării la plata amenzii civile nu a fost distinct criticată de apelantul-reclamant.

Răspunsuri greșite: a) – deoarece, pe de o parte, art. 191 alin. (1) C.proc.civ. are în vedere ipoteza în care amenda civilă este stabilită printr-o încheiere, iar nu prin hotărârea prin care prima instanță se dezinvestește de soluționarea cauzei, iar, pe de altă parte, nu există temei legal pentru a refuza părții accesul la calea de atac a apelului, cale de atac a cărei admitere, de altfel, ar avea aptitudinea să infirme nu doar soluția primei instanțe privind cauza ca atare, ci și măsura aplicării amenzii civile, chiar dacă această din urmă măsură nu a fost criticată expres prin cererea de apel [a se vedea explicația de la varianta b)];

b) – este vorba de o imposibilitate de semnare care atrage aplicabilitatea măsurii prevăzute la art. 228 C.proc.civ., antereferit.

195. a, c

Răspunsuri corecte: a) – fiind prezent printr-un reprezentant convențional (indiferent că acesta este împuternicit sau nu cu dreptul de a cunoaște termenul), reclamantul nu mai este citat pentru următoarele termene de judecată, fiind considerat că le cunoaște [art. 229 alin. (1) C.proc.civ.];

c) – reclamantul are termen în cunoștință nu pentru că a fost legal citat (în ipoteza grilei citarea prin publicitate nu atrage existența termenului în cunoștință), ci pentru faptul că a fost prezent la termenul de judecată [art. 229 alin. (1) C.proc.civ.].

Răspuns greșit: b) – deținuții sunt citați la fiecare termen [art. 229 alin. (4) C.proc.civ.], chiar dacă au semnat personal dovada de înmânare a citației.

196. b, c

Răspunsuri corecte: b) – termenul în cunoștință se dobândește prin primirea citației de către partea respectivă, personal ori prin reprezentant legal sau convențional ori prin persoana însărcinată cu primirea corespondenței [art. 229 alin. (1) teza I C.proc.civ.], ceea ce în ipoteza grilei nu se verifică, citația fiind înmănată unei persoane majore găsite la domiciliu;

c) – depunerea citației în cutia poștală asigură legalitatea citării în cazul în care destinatarul refuză primirea citației [art. 163 alin. (3) teza I C.proc.civ.], însă acest fapt nu atrage dobândirea termenului în cunoștință, întrucât nu sunt îndeplinite condițiile prevăzute de art. 229 alin. (1) teza a II-a C.proc.civ. Nici faptul că partea a semnat procesul-verbal privind refuzul de a primi citația, întocmit de agentul procedural, nu atrage dobândirea termenului în cunoștință, atâta vreme cât partea nu a primit sub semnătură însăși citația. De altfel, procesul-verbal prin care agentul consemnează refuzul de primire a citației și depunerea acesteia în cutia poștală nu trebuie, potrivit legii, să fie semnat de destinatarul comunicării, așa cum rezultă din art. 163 alin. (3) și (5), precum și art.164 alin. (1) lit. f) C.proc.civ.

Răspuns greșit: a) – prin înmânarea citației, personal și sub semnătură de primire, în locul în care se află, pârâtul, pe de o parte, a fost legal citat, astfel cum prevede art. 161 alin. (2) C.proc.civ., iar, pe de altă parte, a dobândit termenul în cunoștință, fiind satisfăcută exigența prevăzută de art. 229 alin. (1) teza a II-a C.proc.civ.

197. a

Răspuns corect: a) – art. 229 alin. (2) pct. 2 C.proc.civ.

Răspunsuri greșite: b) – în cazul expus, instanța nu a rămas în pronunțare pe întreaga cauză, ci doar pe cererea de probatorii. Aceasta i-a permis să stabilească în ședința de judecată următorul termen de judecată pe care părțile, fiind prezente, l-au primit în cunoștință;

c) – deși procedura de citare cu părțile a fost nelegală, acestea, prin prezența lor la termenul de judecată, au dobândit în cunoștință noul termen fixat de instanță.

198. a, b

Răspunsuri corecte: a) – fiind preschimbabil termenul avut în cunoștință, partea pierde termenul în cunoștință (nefiindu-i cunoscut noul termen), astfel încât, nefiindu-i cunoscut noul termen stabilit, partea trebuie citată pentru acesta;

b) – chiar dacă și termenul stabilit pentru pronunțarea hotărârii (amânarea pronunțării – art. 396 C.proc.civ.) este un așa-numit „termen de judecată”, instanța nu poate preschimba acest termen. Pe de o parte, art. 396 alin. (3) C.proc.civ. prevede că hotărârea nu poate fi pronunțată mai înainte de data fixată în acest scop, iar, pe de altă parte, dacă instanța nu ar putea pronunța hotărârea la termenul fixat, are posibilitatea de a amâna din nou pronunțarea, pentru un nou termen care nu poate depăși 15 zile. Mai mult, concluzia derivă și din cuprinsul art. 230 teza a III-a C.proc.civ., care prevede că *părțile vor fi citate pentru noul termen fixat*, fiind evident că preschimbarea poate privi doar termenul de judecată propriu-zis, și nicidecum termenul stabilit pentru pronunțarea hotărârii.